

Республика Татарстан
Исполнительный комитет
Старомензелибашского сельского
поселения Сармановского
муниципального района

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районның
Иске Минзәләбаш авыл жирлеге
башкарма комитеты

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
16.09.2024

КАРАР
№ 13

Салым түләүчеләргә һәм салым агентларына салымнар һәм жыемнар турында
муниципаль хокукий актлар куллану мәсьәләләре буенча язма анлатмалар бири буенча
муниципаль хезмәт курсәтүнөң административ регламентын раслау турында

Салымнар һәм жыемнар өлкәсендә салым законнарын бозуларны бетерү турында
күзаллауны карап, 2024 елның 10 июнендәге 02-07-02-2024/Прдп-313-24-20920032
номерлы, Россия Федерациясе Салым кодексы, 2010 елның 27 июлендәге Федераль
закон "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр курсәтүне оештыру турында" 210-ФЗ номерлы
закон нигезендә Иске Минзәләбаш авыл жирлеге башкарма комитеты
карап итә:

1. Салым түләүчеләргә һәм салым агентларына салымнар һәм жыемнар турында
муниципаль хокукий актлар куллану мәсьәләләре буенча язма анлатмалар бири буенча
муниципаль хезмәт курсәтүнөң административ регламентын расларга.
2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның рәсми
сайтында һәм Татарстан Республикасының хокукий мәгълумат рәсми порталында
<http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча Интернет мәгълумат-телекоммуникация
челтәрендә бастырып чыгарырга (халыкка житкәрергә).
3. Әлеге каар рәсми басылып чыкканнан соң үз кеченә керә.

Иске Минзәләбаш авыл жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе

А.Н.Габдрахманов

Сарман районы Иске Минзәләбаш
авыл жирлеге башкарма
комитеты житәкчесенең
16.09.2024 ел № қаравы
белән РАСЛАНГАН

Салым түләүчеләргә һәм салым агентларына салым һәм жыемнар турында
муниципаль хокукий актлар куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бири
буенча муниципаль хезмәт күрсәту административ регламенты

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Салымнар һәм жыемнар турында муниципаль норматив хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча салым түләүчеләргә һәм салым агентларына язма аңлатмалар бири буенча муниципаль хезмәт күрсәту буенча әлеге административ регламент (алга таба - административ регламент) - Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның Иске Минзәләбаш авыл жирлеге башкарма комитетының (административ процедуралар) стандартын, составын, аларның срокларын һәм эзлеклелеген (административ процедуралар) билгели, муниципаль хезмәт башкарганда салым һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча авыл жирлеге администрациясенә кергән мөрәжәттәрдә язма аңлатмалар карау һәм әзерләү буенча муниципаль хезмәт башкарганда.

1.2. Норматив хокукий актларның реквизитларын һәм аларны рәсми бастырып чыгару чыганакларын күрсәтеп, муниципаль хезмәт күрсәтүне турыдан-туры җайга сала торган норматив хокукий актлар исемлеге:

- Россия Федерациисе Конституциясе ("Россия газетасы", 25.12.1993, N 237);
- Россия Федерациисе Салым кодексы (беренче өлеш) ("Россия Федерациисе законнары жыентығы", 03.08.1998, N 31, 3824 ст.);
- «Россия Федерацииндә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон (Россия Федерациисе законнары жыентығы, 06.10.2003, N 40, 3822 статья);
- Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 27.07.2010 N 210-ФЗ номерлы Федераль закон (Россия газетасы), 30.07.2010, N 168).

1.3. Гариза бирүчеләрнәң тасвиrlамасы.

Муниципаль хезмәт күрсәткәндә гаризалар булып Россия Федерациисе гражданнары, юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар тора, моңа дәүләт органнары һәм аларның территориаль органнары, бюджеттан тыш дәүләт фондлары органнары һәм аларның территориаль органнары, жирле үзидарә органнары керми), шулай ук Россия Федерациисе халыкара шартнамәләрендә яисә Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән очраклар керми (алга таба - мөрәжәгать итүче).

Мөрәжәгать итүчеләр исеменнән, муниципаль хезмәт күрсәткәндә, шул исәптән гариза биргәндә (жибәргәндә), Россия Федерациисе законнары нигезендә яисә мөрәжәгать итүчеләргә аларны Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән тәртиптә бири хокукина ия затлар, муниципаль хезмәт күрсәткәндә

мөрәжәгать итүчеләр исеменнән чыгыш ясау вәкаләтләренә (алга таба - вәкаләтле вәкил) ия булырга мөмкин.

1.4. Муниципаль хезмәт күрсәту кагыйдәләре турында мәгълүмат бирү тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәту кагыйдәләре турында мәгълүмат телефон һәм почта элемтәсе, электрон почта чарапарыннан файдаланып, авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайтында, мәгълүмат стендында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмәт күрсәту турындагы гаризалар турыйдан-туры авыл жирлеге администрациясе, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәкләре (алга таба - МФЦ) аша яисә электрон почта аша җибәрелә.

Авыл жирлеге администрациясе Татарстан Республикасы, Сарман муниципаль районы, Иске Минзәләбаш авыл жирлеге, Иске Минзәләбаш авылы, Ленинг урамы, 58 нче йорт адресы буенча урнашкан.

Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча кызыксынучы затларны Иске Минзәләбаш авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасары (алга таба - авыл жирлеге администрациясе белгече) кабул итү режими: дүшәмбәдән пәнҗешәмбегә кадәр 08.00 сәгатьтән 16.00 сәгатькә кадәр, 12.00 сәгатьтән 13.00 сәгатькә кадәр тәнәфес.

Эш көне булмаган бәйрәм көненә кадәр муниципаль хезмәт 08.00 дән 15.00 сәгатькә кадәр, 12.00 дән 13.00 сәгатькә кадәр тәнәфес белән курсәтелә.

Телефоннар: 8(8555) 9 4-53-46

Муниципаль хезмәт күрсәту турында мәгълүмат булган рәсми сайтларның адреслары: <https://sarmanovo.tatarstan.ru/>.

1.5. Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълүмат алу тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәту процедурасы турында мәгълүмат түбәндәгеләрдән алышырга мөмкин:

- шәхсән мөрәжәгать иткәндә;
- почта, телефон элемтәсе һәм электрон почта чарапарын кулланып;
- мәгълүматны администрациянең рәсми сайтында урнаштыру юлы белән;
- авыл жирлеге хакимиятенең мәгълүмат стенды белән.

Язма мөрәжәгатькә жавап бирү вакыты, шул исәптән электрон документ рәвешендә, язма мөрәжәгатьне теркәү вакытыннан утыз календарь көннән артмаска тиеш.

Язма мөрәжәгатьләр буенча мәгълүмат биргәндә, шул исәптән электрон документ формасында, кызыксынучы затка куелган сорауларга төгәл һәм анлаешлы жавап бирелә, жавапны әзерләгән белгечнең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы булганда) һәм телефон номеры курсәтелә.

Мөрәжәгатькә язылган жавап почта аша кызыксынучы затка яки мөрәжәгатьтә курсәтелгән электрон почта адресына жибәрелә.

Телефон шалтыратуларына жавап биргәндә вазыйфаи затлар мөрәжәгать итүчеләргә муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча жентекләп хәбәр итәләр. Телефон шалтыравына жавап авыл жирлеге администрациясенең исеме түрындағы мәгълүмматтан башланырга тиеш, аңа гражданин, фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы - булган очракта) телефон шалтыравын кабул иткән авыл жирлеге администрациясе белгече шалтыратырга тиеш. Звонок алган белгечкә куелган сорауларга мәстәкыйль жавап бирү мөмкин булмаган очракта, телефон шалтыравы башка вазыйфаи затка адреслана (күчерелә) яки мөрәжәгать иткән кешегә тиешле мәгълүмат алырга мөмкин булган телефон номеры хәбәр ителә.

1.5.1. Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълүмат урнаштыру тәртибе, рәвеше һәм урыны.

авыл жирлеге администрациясенең рәсми сайты <https://sarmanovo.tatarstan.ru/>, мәгълүмати стенды, региональ дәүләт мәгълүмат системалары - Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) реестры һәм порталы түбәндәгә мәгълүматны үз эченә ала:

- авыл жирлеге администрациясенең эш урыны һәм эш графигы, шулай ук курсәтелгән мәгълүматны алу ысууллары түрында;
- муниципаль хезмәтне түрьдан-туры күрсәтүче авыл жирлеге администрациясе белгеченең белешмә телефоннары түрында;
- "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә һәм аның электрон почтасы адресында авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайты адресы түрында;
- дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталының, Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталының адреслары түрында;
- муниципаль хезмәт күрсәту түрында мәгълүмат, муниципаль хезмәт күрсәту барышы түрында белешмәләр алу тәртибе түрында, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталыннан, Бердәм дәүләти һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталыннан файдаланып;
- муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклे документлар исемлеге, аларның формасы, тутыру үрнәкләре, алу ысулы түрында, шул исәптән электрон рәвештә;
- муниципаль хезмәт күрсәтүне җайга сала торган норматив хокукий актлардан өзөмтәләр.

II. Муниципаль хезмәт күрсәту стандарты

2.1. Муниципаль хезмәт исеме: салым түләүчеләргә һәм салым агентларына салымнар һәм жыемнар түрында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма анлатмалар бирү (алга таба - муниципаль хезмәт).

2.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүче авыл жирлеге администрациясе исеме.

Муниципаль хезмәтне авыл жирлеге администрациясе белгече (алга таба - администрация белгече) бирә.

2.3. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе.

Муниципаль хезмәт күрсәтүнең нәтижәсе - салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язмача аңлатма.

2.4. Муниципаль хезмәт күрсәту срокы.

2.4.1. Мәрәжәгать итүчеләрнең салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча мәрәжәгатьләре тиешле мәрәжәгать кергән көннән алып утыз календарь көн эчендә администрация белгече тарафыннан үз компетенциясе чикләрендә карала. Администрация белгече карапы буенча күрсәтелгән срок, мәрәжәгать юллаган мәрәжәгать итүчегә хәбәр итеп, аны карау срокын озайту турында озайтылырга мөмкин.

2.4.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору өчен Россия Федерациясе законнарында нигезләр каралмаган.

2.4.3. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе булган документ адресатка почта адресы (электрон почта адресы) аша жибәрелә яисә имза салынган вакыттан алып 1 эш көне эчендә шәхсән тапшырыла.

2.5. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен хокукий нигезләр.

Муниципаль хезмәт күрсәту әлеге административ регламентның 1 бүлегенең 1.2 пунктында күрсәтелгән норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.6. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен тиешле хокукий актлар нигезендә таләп ителә торган документларның (аларның күчермәләренең) тулы исемлеге.

2.6.1. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен мәрәжәгать итүче (юридик зат, физик зат, шәхси эшмәкәр) авыл жирлеге администрациясенә салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү турында язма мәрәжәгать (алга таба - мәрәжәгать) жибәрә.

2.6.2. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклө документлар исемлеге.

Авыл жирлеге администрациясенә кергән мәрәжәгать итүченең салым һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны (алга таба - мәрәжәгать) куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү турында ирекле рәвештә яисә электрон документ рәвешенде бәян ителгән мәрәжәгате муниципаль хезмәт күрсәтүгә нигез булып тора.

2.6.3. Мәрәжәгать итүче үзенең язма мәрәжәгатенде мәжбүри тәртиптә түбәндәгеләрне күрсәтә:

- жирле үзидарә органының исеме, яисә житәкченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), яисә язма мәрәжәгать жибәрелгән тиешле затның вазыйфасы;
- мәрәжәгатьне жибәргән гражданның исеме яисә фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда);
  - жавап жибәрелергә тиешле мәрәжәгать итүченең тулы почта адресы;
  - мәрәжәгать итү эчтәлеге;
  - затның имзасы;

- мөрәжәгать итү датасы.

Кирәк була калса, үзенең дәлилләрен раслауга мөрәжәгать итүче язма мөрәжәгатькә документлар һәм материалларны яисә аларның күчермәләрен язып күя.

2.6.4. Юридик затның язма мөрәжәгате мөрәжәгать итүченең реквизитларын, даталарын һәм теркәлү номерын, тиешле документларны имзалау хокукуна ия житәкчे яисә вазыйфаи зат имzasын куеп, бланкта рәсмиләштерелә.

2.6.5. Электрон документ формасында кергән мөрәжәгать әлеге административ регламентта билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгаттә мөрәжәгать итүче, жавап электрон документ формасында жибәрелергә тиеш булса, мөрәжәгать итүче үзенең фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), электрон почта адресын һәм, әгәр жавап язма рәвештә жибәрелергә тиеш булса, почта адресын һичшикsez күрсәтә. Мөрәжәгать итүче мондый мөрәжәгатькә электрон рәвештә кирәkle документларны һәм материалларны күшымта итеп бирергә яисә күрсәтелгән документларны һәм материалларны яисә аларның күчермәләрен язма рәвештә жибәрергә хокуклы.

Администрациянең жаваплы заты шәхсән кабул иткәндә, мөрәжәгать итүче аның шәхесен раслаучы документ күрсәтә һәм үзенең телдән мөрәжәгатенең эчтәлеген бәян итә.

2.6.6. Муниципаль хезмәт күрсәткәндә мөрәжәгать итүчедән документлар һәм мәгълүмат тапшыруны яисә муниципаль хезмәт күрсәтүгә бәйле рәвештә барлыкка килә торган мәнәсәбәтләрне жайга сала торган норматив хокукий актлар белән тапшыру яисә гамәлгә ашыру каралмаган гамәлләрне башкаруны таләп итү тыела.

2.7. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге.

Авыл жирлеге администрациясе тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр Россия Федерациясе законнары белән каралмаган.

2.8. Муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге.

Муниципаль хезмәт күрсәтүдән тубәндәге очракларда баш тартырга тиеш:

2.8.1. Әгәр язма мөрәжәгаттә мөрәжәгать жибәргән гражданның фамилиясе яки жавап жибәрелергә тиешле почта адресы күрсәтелмәгән булса, мөрәжәгатькә жавап бирелми.

2.8.2. Әгәр язмача мөрәжәгать тексты укылышка бирелмәсә, мөрәжәгаттың жавап бирелми, һәм ул дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка карау өчен юллама бирелми, мөрәжәгать теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгать жибәргән гражданга хәбәр ителә, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы укылышка бирелсә.

2.8.3. Өгөр гражданың язма мөрәжәгатендә әлегрәк жибәрелгән мөрәжәгатьләргә бәйле рәвештә асылы буенча язма җаваплар берничә тапкыр бирелгән сорау булса һәм шул ук вакытта мөрәжәгаттә яңа дәлилләр яисә хәпләр китерелмәсә, җирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфай зат йә вәкаләтле зат шул сорауга карата чираттагы мөрәжәгатьнең нигезсез булусы һәм граждан белән язышуны туктату турында карап кабул итәргә хокуклы, күрсәтелгән мөрәжәгать һәм әлек жибәрелгән мөрәжәгатьләр бер үк җирле үзидарә органына яисә бер үк вазыйфай затка юлланган булса. Өлеге карап турында мөрәжәгатьне жибәрәгән граждан хәбәр итә.

2.8.4. Өгөр дә мөрәжәгаттә қуелган сорауның асылы буенча дәүләт серен яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне фаш итмичә генә, мөрәжәгать жибәрәгән гражданинга, күрсәтелгән белешмәләрне таратуның ярамаганлығына бәйле рәвештә, анда қуелган сорауның асылы буенча җавап бирү мөмкинлеге булмау турында хәбәр ителә.

2.8.5. Өгөр мөрәжәгаттә вазыйфай затның, шулай ук аның гайлә әгъзаларының, тормышы, сәламәтлеге һәм мәлкәте турында цензурасыз яисә мысыкллы әйттелмәләр булса, мөрәжәгатьне анда қуелган сорауларның асылы буенча җавапсыз калдырырга һәм мөрәжәгать жибәрәгән гражданинга хокук белән файдалануның ярамавы турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.8.6. Административ регламентның 2.8.1 - 2.8.5 пунктларында күрсәтелгән нигезләрдән тыш, электрон хәбәрләр рәвешендә кергән мөрәжәгатьләрне караудан баш тарту өчен нигез булып шулай ук авторның үзе турында дөрес булмаган белешмәләрне һәм (яисә) җавап бирү өчен адресны күрсәтүе торырга мөмкин.

2.8.7. Мөрәжәгать итүче, мөрәжәгаттә қуелган мәсьәләләрнең асылы буенча житкерелмәгән сәбәпләр алга таба бетерелгән очракта, авыл җирлеге администрациясенә мөрәжәгать жибәрергә хокуклы.

2.9. Муниципаль хезмәт күрсәткәндә мөрәжәгать итүчедән алына торган түләү күләме.

Муниципаль хезмәт түләүсез нигездә күрсәтелә.

2.10. Муниципаль хезмәт күрсәту турында гарызнамә биргәндә һәм муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен алганда чиратта көтүнең максималь срокы.

Муниципаль хезмәт күрсәту турында гарызнамә биргәндә һәм муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен алганда чиратта көтү срокы 15 минуттан артмаска тиеш.

2.11. Мөрәжәгать итүченең муниципаль хезмәт күрсәту турындагы гарызнамәсен теркәү срокы.

Мөрәжәгать авыл җирлеге администрациясенә кергән вакыттан алып 1 көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

2.12. Муниципаль хезмәт күрсәтелә торган биналарга, көтү залына, муниципаль хезмәт күрсәту турындагы гарызнамәләрне тутыру урыннарына, аларны тутыру үрнәкләре булган мәгълүмати стендларга һәм һәр муниципаль

хезмәт күрсәту өчен кирәkle документлар исемлегенә, шул исәптән күрсәтелгән объектлардан инвалидларның файдалана алыны тәэмmin итүгә карата таләпләр.

Бинага якын урнашкан территория парк урыннары белән жиһазландырылган булырга тиеш (шул исәптән инвалидларның транспорт чаралары өчен), аларны урнаштыру өчен факттагы мөмкинлектән чыгып.

Муниципаль хезмәт күрсәту өчен бүләп бирелгән биналар санитария нормаларына һәм кагыйдәләренә туры килергә тиеш.

Мәрәжәгать итүчеләргә мәгълүмат бирү һәм мәгълүмат материаллары белән танышу өчен билгеләнгән урыннар документларны рәсмиләштерү мөмкинлеге өчен мәгълүмати стендлар, урындыklар һәм өстәлләр белән жиһазландырыла. Мәгълүмат стендлары турыдан-туры администрация белгеченең кабинеты (эш урыны) янында урнашырга тиеш.

Мәгълүмат стендларында, авыл җирлеге хакимиятенең рәсми сайтында түбәндәгә мәгълүмат материаллары урнаштырыла:

- муниципаль хезмәтне башкару мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлар турында белешмәләр;
- гаризаларның бланкларын тутыру үрнәкләре;
- гаризалар бланклары;
- администрация белгечләренең кабул итү адреслары, телефоннары һәм вакыты;
- администрация белгечләрен кабул итү сәгатьләре;
- муниципаль хезмәт күрсәту барышында кабул ителә торган гамәлләргә (гамәл кылмауга) карата шикаять белдерү тәртибе.

Гаризалар тутыру, гражданнарның шәхси кабул итүен көтү һәм уздыру урыннары урындыklар, өстәлләр белән жиһазландырыла, язма мәрәжәгатьләр язу өчен гаризалар һәм канцелярия әсбаплары үрнәкләре белән тәэмmin ителә.

Мәрәжәгать итүчеләрне кабул итү өчен билгеләнгән кабинетлар, кабинетның номерын күрсәтеп, урындыklар, өстәлләр, канцелярия кирәk-яраклары, мәгълүмат такталары (элмә такталар) белән жиһазландырылган булырга тиеш.

Муниципаль хезмәт күрсәтүче вазыйфаи затның эш урыны компьютер техникасы һәм муниципаль хезмәт күрсәтүне тұлы күләмдә оештырырга мөмкинлек бирә торган оргтехника чаралары белән жиһазландырылачак.

"Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәренә чыгу тәэмmin ителә.

Муниципаль хезмәт күрсәтүләрдән инвалидларның файдалана алыны тәэмmin итү максатларында:

- административ бинага керү инвалидларга, кресло-коляскаларда файдаланучы инвалидларны да кертеп, тоткарлыксыз кереп йөрүне тәэмmin итүче пандуслар, махсус коймалар һәм перилалар белән жиһазланган булырга тиеш;
- шәхси кабул итү һәм шәхси кабул итү өчен бүлмәләр санитар-эпидемиологик кагыйдәләргә һәм нормативларга туры килергә тиеш;

- аз мобиЛЬ килүчеләр файдалана алышлык һәм үзара бәйле функциональ процесс белән бәйле биналар уңайлылык өчен компактлы рәвештә бер дәрәжәдә урнаштырыла;
  - баскычлар, коридорлар, холлар, житәрлек яктыртылган кабинетлар;
  - кафель һәм бусагалардан тыш идән япмалары;
  - коридорлар һәм баскычлар буйлап йөргәндә диварлар буйлап култыксалар (тоткалар);
  - заманча оештыру техникасы һәм телекоммуникация чаралары (компьютер, факсимиЛЬ элемтә h.b.);
    - бактерицид лампалар;
    - белешмә материаллар һәм кабул иту графигы булган стендлар;
    - функциональ яктан уңайлы, жиһазны дымлы эшкәртүгә дучар ителә торган;
    - көтү урыннары саны факттагы йөкләнештән һәм административ бинаның мөмкинлекләреннән чыгып билгеләнә, ләкин кимендә биш булырга тиеш түгел;
    - күрү һәм мөстәкыйль хәрәкәт иту функцияләренең ныклы тайпылышлары булган инвалидларны озата бару, аларга социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларында ярдәм курсәтү, инвалидлар өчен кирәkle тавыш һәм күрү мәгълүматын кабатлау.

2.13. Муниципаль хезмәтнең үтемлелеге һәм сыйфаты курсәткечләре:

- хезмәт курсәтү турында мәгълүмат алуның төрле ысууллары булу;
- законнаР таләпләрен һәм әлеге административ регламентны үтәү;
- артык административ процедуralарны һәм административ гамәлләрне бетерү;
- мәрәжәгать итүчеләр тарафыннан тапшырыла торган документлар санын кыскарту;
- муниципаль хезмәт курсәтү срокын кыскарту;
- муниципаль хезмәт курсәтүче администрация белгечләрен һөнәри әзерләү;
- Бөек Ватан сугышы инвалидларына, креслода хәрәкәт итүче инвалидларга, терәк-хәрәкәт аппараты бозылган инвалидларга, ишетү, күрү сәләте бозылган инвалидларга чиратсыз хезмәт курсәтү.

2.15. Башка таләпләр, шул исәптән муниципаль хезмәтләрне электрон рәвештә һәм МФЦда курсәтү үзенчәлекләрен исәпкә ала:

- муниципаль хезмәт алу өчен кирәkle документлар исемлеге турында, авыл җирлеге администрациясенең эш тәртибе турында, контактлы телефоннаР һәм гариза биручеләр өчен башка контактлы мәгълүмат алу;
- мәрәжәгать итүчеләр тарафыннан муниципаль хезмәт алу өчен кирәkle гарызnamәне һәм башка документларны электрон рәвештә тутыру мөмкинлеге;
- мәрәжәгать итүче тарафыннан мәгълүмат-телекоммуникация технологияләреннән файдаланып муниципаль хезмәт курсәтү турындагы гарызnamәне бирү мөмкинлеге;
- мәрәжәгать итүче тарафыннан муниципаль хезмәтне электрон рәвештә курсәтү турында гарызnamәне үтәү барышы турында белешмәләр алу мөмкинлеге;
- Мәрәжәгать итүче өчен «бер тәрәзә» принцибы буенча гамәлдә булган Татарстан Республикасы территориясендә МФЦ булса, бер тапкыр МФЦга запрос жибәрү мөмкинлеге.

III. Муниципаль хезмәт күрсәту буенча административ процедураларның составы, эзлеклелеге һәм аларны үтәү тәртибенә таләпләр, шул исәптән административ процедураларны электрон рәвештә башкару үзенчәлекләре

3.1. Административ процедураларның эзлеклелеге.

Муниципаль хезмәт күрсәтүнен административ процедураларның эзлеклелеге түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- мөрәҗәгатьне кабул итү һәм теркәү;
- мөрәҗәгатьне карау;
- мөрәҗәгать итүчегә мөрәҗәгатькә жавап әзерләү һәм жибәргү.

3.1.1. Мөрәҗәгатьләрне кабул итү һәм теркәү.

Муниципаль хезмәт күрсәтүне башлау өчен мөрәҗәгать итүчедән администрациягә почта, факсимиль элемтә яисә электрон рәвештә керү нигез була.

Мөрәҗәгать администрациягә кергән вакыттан алып 1 көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

Мөрәҗәгатьне кабул итү һәм теркәү өчен жаваплылыкны документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч йөртә.

Почта элемтәсе һәм факсимиль элемтә аша жибәрелгән мөрәҗәгатьләр һәм аларны карау белән бәйле документлар башта документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгечкә жибәрелә.

Электрон почта аша кергән мөрәҗәгатьләр көн саен басылып чыга һәм документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч тарафыннан билгеләнгән тәртиптә администрация житәкчесе тарафыннан гади язма мөрәҗәгать буларак карау өчен рәсмиләштерелә.

Документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч беренчел эшкәртүне (корреспонденцияне адреслау дөреслеген, мөрәҗәгать итүнен аерылгысыз өлеше булган барлык күшымталарның һәм башка документларның булуын, гражданың мөрәҗәгате мәсьәләләренең эчтәлеген уку, билгеләү) һәм кергән корреспонденцияне теркәү журналында мөрәҗәгатьләрне теркәүне башкара.

Мөрәҗәгать итүче мөрәҗәгатьне кабул итү һәм документларны теркәү өчен жаваплы белгеч теркәгән вакыттан алып 1 әш көне дәвамында Административ регламентның 2.6 - 2.7 пунктларында билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшерү уздырыла.

Документлар күшымтасы турында күрсәтелгән мөрәҗәгать кергәндә, документлар кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч тиешле документларның булмавы турында акт төзи, ул мөрәҗәгатькә беркетелә.

3.1.2. Мөрәҗәгатьләрне карау.

Теркелүне узган язма мөрәжәгатьләр администрация белгеченә тапшырыла.

Администрация житәкчесе килгөн вакыттан алып 2 эш көне эчендә аңа теркелә торған документлар тексты белән танышу нәтижәләре буенча:

- мөрәжәгатьтә куелган мәсъәләләрне карау администрация компетенциясенә керәме, дип билгели;
- мөрәжәгатьнең характерын, эш срокларын һәм аларны карау срокларын билгели;
- йөклөмәне үтәүчене билгели;
- йөклөмәләрнең үтәлешен һәм әйләнешне контролъгә алуны күя.

Авыл жирлеге администрациясе житәкчесенә карары - анда куелган мәсъәләләрнен асылы буенча мөрәжәгать итүне карау йә мөрәжәгать итүчегә хат әзерләү турында, куелган мәсъәләне карау авыл жирлеге администрациясе компетенциясенә кермәгөн очракта, куелган сорауга жавап бирү мөмкинлеге булмау турында резолюция.

Документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч документларны авыл жирлеге администрациясе житәкчесеннән тапшырган (кергән) вакыттан алып 1 эш көне дәвамында гамәлдәге документлар белән берлектә администрация белгеченә мөрәжәгать тапшыра.

3.1.3. Мөрәжәгатькә жаваплар әзерләү һәм жибәрү.

Администрация белгече мөрәжәгатьне карауны һәм жавап бирүне Административ регламентның 2.4.1 п. билгеләнгән срокларда әзерләүнә тәэммин итә.

Администрация белгече кергән гаризаны карый һәм язма аңлатма бирә.

Сорауга жавап гади, төгөл һәм аңлаешлы формада авыл жирлеге администрациясе житәкчесе яисә аны алмаштыручи зат имzasы белән бирелә.

Жавапта шулай ук мөрәжәгатькә жавап әзерләү өчен жаваплы вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), телефон номеры курсәтелә.

Мөрәжәгать итүченең мөрәжәгатенә жавапны вәкаләтле вазыйфаи заттан жавап алынган вакыттан алып 2 эш көне эчендә авыл жирлеге администрациясе житәкчесе имзалый.

Жавапны имзалағаннан соң документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч, корреспонденцияне теркәү журналында жавап яза һәм адресатка поча аша жибәрә йә имза куйган вакыттан алып 1 эш көне эчендә адресатка шәхсән тапшыра.

Мөрәжәгать итүчегә хезмәт күрсәтү нәтиҗәсө буларак аны сайлау буенча орган (оешма) тарафыннан көчәйтепгән электрон имза белән имзаланган машина уқыла торған форматта документ алу мөмкинлеге тәэммин ителә.

Электрон документ формасында керә торган мөрәжәгатькә жавап электрон поча адресы буенча яисә мөрәжәгатьтә курсәтелгән поча адресы буенча язма формада жибәрелә.

IV. Административ регламентның үтәлешен тикшереп тору формалары

4.1. Жаваплы затлар тарафыннан административ регламентның нигезләмәләрен үтәүне һәм үтәүне ағымдагы контролльдә тоту тәртибе.

Муниципаль хезмәт курсәтугә таләпләрне билгели торган административ регламентның һәм башка хокукий актларның администрация белгече тарафыннан үтәлешенә ағымдагы контроль авыл жирлеге администрациясе житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Ағымдагы контроль мөрәжәгатьләрне үтәү барышын оператив ачыклау, муниципаль хезмәт курсәту өчен жаваплы башкаручы тарафыннан үтәлү предметына тикшеру үткәру, әлеге Административ регламент нигезләмәләре, муниципаль хезмәт курсәтугә таләпләрне билгели торган башка норматив хокукий актлар нигезләмәләрен оператив ачыклау юлы белән уздырыла.

4.2. Муниципаль хезмәт курсәтүнен сыйфаты тулылыгын планлы һәм планнан тыш тикшерүләрне гамәлгә ашыру тәртибе һәм чоры.

Планлы һәм планнан тыш тикшерүләр уздырганда муниципаль хезмәт курсәтүнен тулылыгы һәм сыйфаты муниципаль хезмәт курсәтугә (комплекслы тикшерүләргә) бәйле барлык мәсьәләләр яисә аерым мәсьәләләр (тематик тикшерүләр) каралырга мөмкин. Тикшеру мөрәжәгать итүченен конкрет мөрәжәгатенә бәйле рәвештә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Тикшерүләр үткәру сроклары авыл жирлеге администрациясе житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

4.3. Муниципаль хезмәтне үтәү барышында кабул ителә торган (башкарыла торган) караплар һәм гамәлләр (гамәл кылмау) өчен затларның жаваплылыгы.

Администрация белгечләре муниципаль хезмәт курсәту барышында кабул ителә (башкарыла) торган үз караплары һәм гамәлләре (гамәл кылмаулары) өчен Россия Федерациясе законнарында каралган жаваплылыкка ия.

4.4. Муниципаль хезмәтне, шул исәптән гражданнар, аларның берләшмәләре һәм оешмалары тарафыннан үтәүне тикшереп тору тәртибенә һәм рәвешләренә таләпләр.

Муниципаль хезмәт курсәтүне администрациянең вәкаләтле затлары тарафыннан тикшереп тору дайми, һөрьяклы һәм объектив булырга тиеш.

Мөрәжәгатьләре карауны аларның авторлары авыл жирлеге администрациясендә алынган мәгълүмат нигезендә, шул исәптән башкаручыдан телефон аша тикшереп тора алалар.

V. Муниципаль хезмәт курсәтүче органның, МФЦның, шулай ук аларның вазыйфаи затларының, муниципаль хезмәткәрләрнен, хезмәткәрләренен

каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата судка кадәр (судтан тыш) тәртибе

5.1. Мөрәҗәгать итүче муниципаль хезмәт курсәту барышында кабул ителгән (гамәлгә ашырыла торган) администрациянең һәм аның җаваплы затларының каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр (судтан тыш) шикаять белдерү хокуқына ия.

5.2. Мөрәҗәгать итүче шикаять белән мөрәҗәгать итә ала, шул исәптән тубәндәге очракларда:

- муниципаль хезмәт курсәту турындагы гарызnamәне теркәү срогы бозылганда;
- муниципаль хезмәт курсәту срогы бозылганда;
- мөрәҗәгать итүчедән документларны яисә мәгълүматны таләп итү йә муниципаль хезмәт курсәту өчен Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда аларны тапшыру яисә гамәлгә ашыру;
- муниципаль хезмәт курсәту өчен Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралган документларны мөрәҗәгать итүчедән кабул итүдән баш тарту;
- федераль законнарда һәм алар нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясенең бүтән норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда баш тарту нигезләре каралмаган булса, муниципаль хезмәт курсәтүдән баш тарту;
- муниципаль хезмәт курсәткәндә мөрәҗәгать итүчедән Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасының норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралмаган түләү таләп ителгәндә;
- муниципаль хезмәт курсәту нәтижәсендә бирелгән документлarda жибәрелгән басма хаталарны һәм хаталарны төзәтүдән баш тарту йә мондый төзәтүләрнең билгеләнгән срогын бозу;
- муниципаль хезмәт курсәту нәтижәләре буенча документлар бирү срогы яисә тәртибе бозылу;
- туктатып тору нигезләре федераль законнарда һәм алар нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясенең бүтән норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасының законнарында һәм башка норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралмаган булса, муниципаль хезмәт курсәтүне туктатып тору;
- муниципаль хезмәт курсәткәндә гариза бирүчедән муниципаль хезмәт курсәту өчен кирәклे документларны кабул итүдән баш тартканда яисә "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр курсәтүне оештыру турында" 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законның 7 статьясындагы 1 өлешенең 4 пунктында каралган очраклардан тыш, муниципаль хезмәт курсәту өчен кирәклे документларны кабул итүдән баш тартканда һәм (яисә) дәреслеге курсәтмәгән документлар яисә мәгълүмат курсәтлгән таләп.

5.3. Шикаять язма рәвештә кәгазь чыганакта, электрон рәвештә администрациягә, МФЦ я Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең МФЦ гамәлгә куючысы булып торучы тиешле органына тапшырыла.

5.3.1. Администрациянең жаваплы затлары каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) карата шикаятьләр администрация башлыгы исеменә бирелә.

5.3.2. МФЦ хезмәткәре каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять тиешле МФЦ житәкчесенә бирелә.

5.3.3. КФУ каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенән күпфункцияле үзәкне гамәлгә куючы тиешле органы житәкчесенә бирелә.

5.4. Шикаятьне почта аша, факсимиль элемтә ярдәмендә, МФЦ аша, "Интернет" мәғлүмат-телекоммуникация чөлтәреннән файдаланып, администрациянең рәсми сайтыннан, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнен бердәм порталыннан яки дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр төбәк порталыннан жибәрергә мөмкин.

5.5. Гариза бирүченең шикаятендә түбәндәгеләр булырга тиеш:

- муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазыйфаи затының яисә каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять бирелә торган муниципаль хезмәткәрнең исеме;

- мөрәжәгать итүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), яшәү урыны турында белешмәләр - физик зат яисә исеме, мөрәжәгать итүче - юридик зат урнашкан урын турында белешмәләр, шулай ук элемтә телефоны номеры (номерлары), электрон почта адресы (адреслары) һәм мөрәжәгать итүчегә жавап жибәрелергә тиешле почта адресы;

- муниципаль хезмәтне күрсәтүче органның яисә муниципаль хезмәткәрнең шикаять белдерелә торган каарлары һәм гамәлләре (гамәл кылмавы) турында белешмәләр;

- Мөрәжәгать итүче муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның яисә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи затының каары һәм гамәл кылмавы (гамәл кылмавы) белән килешми торган дәлилләр. Мөрәжәгать итүченең дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) яисә аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин.

5.6. Шикаятьне караган вазыйфаи зат тарафыннан аны теркәгән көннән алып унбиш эш көне эчендә, ә мөрәжәгать итүчедән документларны кабул итүдән баш тарткан очракта йә жибәрелгән басма хаталарны һәм хаталарны төзәткәндә яисә мондый төзәтүләрнең билгеләнгән срокын бозуга карата шикаять белдергән очракта - аны теркәгән көннән соң биш эш көне эчендә каралырга тиеш.

5.7. Шикаятьне карау нәтиҗәләре буенча авыл җирлеге башлыгы түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

- шикаять, шул исәптән кабул ителгән каарарны гамәлдән чыгару, жибәрелгән басмаларны һәм муниципаль хезмәт күрсәту нәтиҗәсендә бирелгән документларда хаталарны төзәту рәвешендә, мөрәжәгать итүчегә түләтү Россия Федерациясе норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралмаган акчаларны кире кайтару рәвешендә, шулай ук башка рәвешләрдә канәгатьләндерелә;

- шикаятыне канәгатьләндерүдән баш тарта.

5.7.1. Шикаятыне канәгатьләндерергә тиешле дип таныган очракта, мөрәжәгать итүчегә жавапта муниципаль хезмәт күрсәткәндә ачыкланган хокук бозуларны кичекмәстән бетерү максатларында авыл жирлеге администрациясе гамәлләре турында мәгълүмат бирелә, шулай ук китерелгән уңайсызлыklар өчен гафу үтенәләр hәм муниципаль хезмәт алу максатларында мөрәжәгать итүчегә башкарырга тиешле алга таба гамәлләре турында мәгълүмат күрсәтелә.

5.7.2. Шикаятыне канәгатьләндерелмәгән дип таныган очракта, мөрәжәгать итүчегә жавапта кабул ителгән каарның сәбәпләре турында дәлилле аңлатмалар, шулай ук кабул ителгән каарга шикаять бирү тәртибе турында мәгълүмат бирелә.

5.8. Шикаятыне тикшерү барышында яисә нәтижәләре буенча административ хокук бозу яки жинаяты составы билгеләре ачыкланган очракта, вазыйфаи зат, административ регламентның әлеге бүлгениң 5.6 пункты нигезендә шикаятыләрне карау вәкаләтләре бирелгән хезмәткәр булган материалларны кичекмәстән прокуратура органнарына жибәрә.

5.9. Административ регламентның әлеге бүлгениң 5.7 пунктында күрсәтелгән каар кабул ителгән көннен иртәгесеннән дә соңга калмычча мөрәжәгать итүчегә язма рәвештә йә мөрәжәгать итүченен теләге буенча электрон рәвештә шикаятыне карау нәтижәләре турында дәлилләнгән жавап жибәрелә.

5.10. Мөрәжәгать итүчеләр өчен аларның судка кадәр (судтан тыш) гамәлләренә (гамәл кылмавына) hәм муниципаль хезмәт күрсәту барышында кабул ителгән (башкарыла торган) каарларга карата хокуклары турында мәгълүмат авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайтында hәм мәгълүмат стендларында урнаштырыла.